

แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและถอดรหัสหลักคิด
“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒:๓:๔:๓:๔”

รายวิชา สังคมศึกษา ๓ รหัสวิชา ส๓๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของโลก
เรื่อง ความไม่แน่นอนคือความแน่นอนกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของโลก เวลา ๒ ชั่วโมง
โรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร ครูผู้สอน นางสาวมณธิชา วงษ์น้อย

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.๕-๖/๑ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์

๒. สาระสำคัญ

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของโลก ซึ่งส่งผลต่อภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ

๓. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ (Knowledge)

- วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลกได้ (K)

๓.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (Process)

- เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลกได้ (P)

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ (Attribute)

- สนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลก เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น (A)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ (ประกอบด้วย ๑. ธรณีภาค ๒. บรรยากาศภาค ๓. อุทกภาค ๔. ชีวภาค) ของพื้นที่ในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์

๔.๒ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ส่งผลต่อภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ

๕. สมรรถนะสำคัญ

☐ ความสามารถในการสื่อสาร	:
☐ ความสามารถในการคิด	:
☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา	: ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	: นำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม

☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี :

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

☒ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ☐ ซื่อสัตย์สุจริต ☐ มีวินัย ☐ ใฝ่เรียนรู้
☐ อยู่อย่างพอเพียง ☐ มุ่งมั่นในการทำงาน ☒ รักความเป็นไทย ☐ มีจิตสาธารณะ

๗. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒ : ๓ : ๔ : ๓ : ๔)

เงื่อนไขความพอเพียง ๒ หลัก

ความรู้	คุณธรรม
๑. ความหมาย ประเภท และลักษณะของปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ๒. การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของโลก ซึ่งส่งผลต่อภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ ๓. โครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาภัยพิบัติในประเทศไทย	๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รับผิดชอบต่อส่วนรวมและสังคม

คุณลักษณะของความพอเพียง ๓ ห่วง

มีเหตุผล	พอประมาณ	มีภูมิคุ้มกัน
นำเหตุผลมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้	รู้จักประมาณตน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น	การเตรียมความพร้อมในการเรียนและการทำงาน

การใช้ความรู้และชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ๔ มิติ

วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
การดำรงชีวิตของมนุษย์ได้ทำให้เกิดสิ่งปลูกสร้างและวัตถุมากมายที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เราจึงควรมีความรู้ในการสร้างและเลือกถิ่นที่อยู่ เพื่อเตรียมรับมือกับภัยทางธรรมชาติในอนาคตที่เกิดจากมนุษย์	ภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นปัญหาของส่วนรวมที่ส่งผลกระทบต่อสังคม ฉะนั้นสังคมต้องร่วมกันรักษาและหาแนวทางป้องกันแก้ไข	กิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ (การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ) ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยเฉพาะภาวะโลกร้อนที่เป็นปัญหาใหญ่ในศตวรรษที่ ๒๑ และเป็นที่มาของการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติในหลายพื้นที่ของโลก	การป้องกันและหาแนวทางแก้ไขภัยพิบัติทางธรรมชาติก่อให้เกิดภูมิปัญญาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมในหลายพื้นที่ในประเทศไทยและสังคมโลก

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการเรียนรู้ตามหลัก ๓ ศาสตร์

ศาสตร์สากล	ศาสตร์พระราชา	ศาสตร์ท้องถิ่น
ทักษะการแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย การศึกษา คนควา รวบรวม สังเกต สืบค้น และ บันทึกเพื่อใช้ใน การพัฒนาการทำงาน	๑. การศึกษาข้อมูลให้เป็นระบบ ๒. การทำตามลำดับขั้นตอน ๓. การมีส่วนร่วม ๔. เศรษฐกิจพอเพียง ๕. ทำงานอย่างมีความสุข	แหล่งอินเทอร์เน็ต โซเชียล ต่างๆ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องพระบรมราโชบายรัชกาลที่ ๑๐ ด้านการศึกษา ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เห็นความสำคัญของสถาบันกษัตริย์ต่อการมีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือแก่พสกนิกรชาวไทยผ่านโครงการในพระราชดำริ
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม - มีความวิริยะ อุตสาหะในการทำงานด้วยความพากเพียร เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย - การป้องกันและหาแนวทางแก้ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทย ถือเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม
๓. มีงานทำ – มีอาชีพ - ความรู้ที่ได้จากการเข้าใจลักษณะทางภูมิศาสตร์ของไทยสามารถนำมาพัฒนาต่อยอดสร้างอาชีพได้ และยังสามารถนำมาเป็นความรู้ในการเลือกประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เราอาศัยอยู่
๔. เป็นพลเมืองที่ดี - ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดี

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบวิเคราะห์วิดีโอ(Analysis or reactions to videos)และวิธีสอนแบบระดมพลังสมอง (Brainstorming)

ชั่วโมงที่ ๑ :

ขั้นนำ (๕ นาที)

๑. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และผลการเรียนรู้
๒. นักเรียนรับชมคลิปวิดีโอ เรื่อง “๗ สถานที่ท่องเที่ยวสวย และแปลกในไทยเกิดขึ้นได้อย่างไร”
๓. ครูกระตุ้นความรู้ก่อนเรียนของนักเรียน ผ่านประเด็นคำถาม ดังนี้
 - ๑) จากคลิปวิดีโอมีสถานที่ใดบ้าง
 - ๒) และสถานที่นั้น เกิดขึ้นมาได้อย่างไร
 - ๓) ยกตัวอย่างสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจในจังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นสอน (๔๐ นาที)

๑. จากกิจกรรมในขั้นนำ ครูเข้าสู่บทเรียนผ่านกิจกรรม “หนูน้อยนักผจญภัย” โดยมีขั้นตอนในการทำกิจกรรมดังนี้

- ๑) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๘ กลุ่ม ตามที่นั่งที่อยู่ใกล้กัน

๒) แต่ละกลุ่มหารูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและส่งรูปเข้าไลน์กลุ่มวิชาสังคม โดยมีรายละเอียดของรูปภาพดังต่อไปนี้

- กลุ่มที่ ๑ และ ๒ หารูปภาพการเปลี่ยนแปลงทางธรณีภาค
- กลุ่มที่ ๓ และ ๔ หารูปภาพการเปลี่ยนแปลงทางบรรยากาศภาค
- กลุ่มที่ ๕ และ ๖ หารูปภาพการเปลี่ยนแปลงทางอุทกภาค
- กลุ่มที่ ๗ และ ๘ หารูปภาพการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาค

๓) ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอรูปภาพที่สืบค้นมาและให้เพื่อนในห้องร่วมกันแสดงความคิดเห็น

๒. ครูอธิบายการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลกเพิ่มเติม

ขั้นสรุป (๕ นาที)

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากคาบเรียนในวันนี้

ชั่วโมงที่ ๒ :

ขั้นนำ (๕ นาที)

๑. ครูทบทวนความรู้จากคาบที่แล้ว ผ่านประเด็นคำถาม ดังนี้

- ๑) ความรู้ที่ได้รับจากคาบเรียนที่ผ่านมา

ขั้นสอน (๔๐ นาที)

๑. ครูนำโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติมาให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้แก่

- ๑) โครงการแก่งลัดดิน
- ๒) โครงการปลูกหญ้าแฝก
- ๓) โครงการฝนหลวง
- ๔) โครงการแก้มลิง
- ๕) เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

๒. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการทำใบงานถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหัวข้อ ความไม่แน่นอนคือความแน่นอนกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของโลก

๓. ครูแจกใบความรู้ถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นักเรียนศึกษา

ขั้นสรุป (๕ นาที)

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ตลอดจนการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือด้านเทคโนโลยีในการสืบค้น

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- ๑) Power Point เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ
- ๒) คลิปวิดีโอ “๗ สถานที่ท่องเที่ยวสวย และแปลกในไทยเกิดขึ้นได้อย่างไร”
(<https://www.youtube.com/watch?v=mLrwHwfLCKI>)
- ๒) ใบความรู้ถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แหล่งเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.๔-๖
- ๒) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.๔-๖
- ๓) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - (๑)โครงการตำราวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มูลนิธิ สอวน. ๒๕๕๗. ภูมิศาสตร์กายภาพ.
กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.
 - (๒)โครงการตำราวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มูลนิธิ สอวน. ๒๕๕๗. ภูมิศาสตร์มนุษย์.
กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.

๑๐. การวัดประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือการวัด	เกณฑ์การวัด/การประเมิน
ด้านความรู้ (K)			
๑. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลกได้	การตอบคำถาม การวิเคราะห์ และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ด้านทักษะกระบวนการ (P)			
๒. เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลกได้	การตอบคำถาม การวิเคราะห์ และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)			
๓. สนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลกเพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น	การตอบคำถาม การวิเคราะห์ และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	แบบการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ความเห็นของผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวลี อุตมา)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม

วันที่ เดือน พ.ศ.

บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ผลการจัดการเรียนรู้

๑.๑ ด้านความรู้ (K)

.....
.....
.....

๑.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....
.....
.....

๑.๓ ด้านคุณลักษณะ (A)

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวมณิชา วงษ์น้อย)

ตำแหน่ง ครู

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

เกณฑ์		คุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ควรปรับปรุง)
ประเมินตามสภาพจริง	ความตั้งใจ/ สนใจ	สนใจ อยากเรียนรู้ กระตือรือร้นใน กิจกรรมการเรียนรู้ เป็น อย่างดี	สนใจ อยากเรียนรู้ กระตือรือร้นใน กิจกรรมการเรียนรู้ แต่มี อาการวอกแวกใน บางครั้ง	ไม่สนใจอยากเรียนรู้ ไม่มีความ กระตือรือร้น ใน กิจกรรมการเรียนรู้
	การมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียน	ให้ความร่วมมือในการ ทำกิจกรรมกลุ่ม ตลอดเวลาเป็นอย่างดี โดยไม่ต้องตักเตือน	ให้ความร่วมมือในการ ทำกิจกรรมกลุ่ม แต่ครู ยังต้องตักเตือนใน บางครั้ง	ไม่ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรมกลุ่ม
	การตอบคำถาม	ให้ความร่วมมือในการ ตอบคำถาม ได้อย่าง สอดคล้องเหมาะสมใน ทุกประเด็น	ให้ความร่วมมือในการ ตอบคำถาม แต่ยังไม่ สอดคล้องกับเนื้อหา หรือยังไม่ถูกต้องใน บางประเด็น	ไม่ให้ความร่วมมือใน การตอบคำถาม
	การวิเคราะห์ ข้อมูล	แสดงเหตุผลต่อการทำ ชิ้นงานในคาบ ได้ สอดคล้องกับเนื้อหาที่ เรียนเป็นอย่างดีในทุก ประเด็น	แสดงเหตุผลต่อการทำ ชิ้นงานในคาบได้ แต่ยังไม่ สอดคล้องกับเนื้อหา ที่เรียนในบางประเด็น	ไม่ให้ความร่วมมือใน การแสดงเหตุผลต่อ การทำชิ้นงานในคาบ

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	๑๐ - ๑๒	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน	๗ - ๙	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน	๕ - ๖	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน	๓ - ๔	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง

คำชี้แจง ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

[illegible]

มีจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ

เกณฑ์การให้คะแนนด้านสมรรถนะสำคัญของนักเรียน

รายการประเมิน	คะแนน (ระดับคุณภาพ)	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความสามารถในการแก้ปัญหา	๓ (ดีมาก)	- ปฏิบัติตามข้อสังเกตครบทั้ง ๓ ข้อ
	๒ (ดี)	- ปฏิบัติตามข้อสังเกต ๒ ข้อ
	๑ (พอใช้)	- ปฏิบัติตามข้อสังเกต ๑ ข้อ
	๐ (ปรับปรุง)	- ไม่พบการปฏิบัติตามข้อสังเกต
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	๓ (ดีมาก)	- ปฏิบัติตามข้อสังเกตครบทั้ง ๓ ข้อ
	๒ (ดี)	- ปฏิบัติตามข้อสังเกต ๒ ข้อ
	๑ (พอใช้)	- ปฏิบัติตามข้อสังเกต ๑ ข้อ
	๐ (ปรับปรุง)	- ไม่พบการปฏิบัติตามข้อสังเกต

ข้อสังเกตที่บ่งบอกความสามารถในการแก้ปัญหา

๑. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๒. นักเรียนสามารถประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
๓. นักเรียนมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

ข้อสังเกตที่บ่งบอกความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๑. นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองได้เหมาะสมตามวัย
๒. นักเรียนสามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
๓. นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ระดับ ๒ (ดี) ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการประเมินรายข้อ

๑. ความสามารถในการแก้ปัญหา	☐ ดีมาก	☐ ดี	☐ พอใช้	☐ ปรับปรุง
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	☐ ดีมาก	☐ ดี	☐ พอใช้	☐ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพดีขึ้นไปทั้ง ๒ รายการ)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

คำชี้แจง ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

ผู้เรียนที่ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

มีจำนวน - คน คิดเป็นร้อยละ

เกณฑ์การให้คะแนนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการประเมิน	คะแนน (ระดับคุณภาพ)	เกณฑ์การประเมิน
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๓ (ดีมาก)	- ปฏิบัติตนตามข้อสังเกตครบทั้ง ๓ ข้อ
	๒ (ดี)	- ปฏิบัติตนตามข้อสังเกต ๒ ข้อ
	๑ (พอใช้)	- ปฏิบัติตนตามข้อสังเกต ๑ ข้อ
	๐ (ปรับปรุง)	- ไม่พบการปฏิบัติตนตามข้อสังเกต
๒. รักความเป็นไทย	๓ (ดีมาก)	- ปฏิบัติตนตามข้อสังเกตครบทั้ง ๓ ข้อ
	๒ (ดี)	- ปฏิบัติตนตามข้อสังเกต ๒ ข้อ
	๑ (พอใช้)	- ปฏิบัติตนตามข้อสังเกต ๑ ข้อ
	๐ (ปรับปรุง)	- ไม่พบการปฏิบัติตนตามข้อสังเกต

ข้อสังเกตที่บ่งบอกลักษณะความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ขณะร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

- นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่ดีต่อประเทศชาติ
- นักเรียนแสดงความคิดเห็นและพฤติกรรมที่ดี ตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ
- นักเรียนแสดงความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ผ่านการแสดงความคิดเห็นและพฤติกรรม

ข้อสังเกตที่บ่งบอกลักษณะรักความเป็นไทยในการทำงานขณะร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

- นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อครูผู้สอน
- นักเรียนใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- นักเรียนอธิบายถึงภูมิปัญญาไทยหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ระดับ ๒ (ดี) ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการประเมินรายข้อ

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☐ ดีมาก	☐ ดี	☐ พอใช้	☐ ปรับปรุง
๒. รักความเป็นไทย	☐ ดีมาก	☐ ดี	☐ พอใช้	☐ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพดีขึ้นไปทั้ง ๒ รายการ)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

คำชี้แจง ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

~ 13 ~

ความสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความไม่แน่นอนคือความแน่นอนกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของโลก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของโลก ในรายวิชาสังคมศึกษา ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ นั้น มีความสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs มิติของสิ่งแวดล้อม ได้แก่

๑. SDG๖ การเข้าถึงน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภค
๒. SDG๑๒ การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน
๓. SDG๑๓ รับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๔. SDG๑๔ นิเวศทางทะเลและมหาสมุทร
๕. SDG๑๕ ระบบนิเวศบนบก

ใบความรู้ เรื่อง ถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 2 เงื่อนไข 3 คุณลักษณะ(ห่วง) 4 มิติ 3 ศาสตร์พระราช และ 4 ด้านการศึกษาของพระบรมราโชบายรัชกาลที่ 10 ได้แก่ (2-3-4-3-4)

เงื่อนไข 2 ประการ (ความรู้ คุณธรรม)

เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปอย่างพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ ดังนี้

1. **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย การฝึกฝนให้มีความรอบรู้ เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่างๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และในขั้นปฏิบัติ

2. **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือการตระหนักใน คุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใฝ่ดี ใฝ่บุญอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือมีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

คุณลักษณะ 3 ห่วง (พอ. มี. ภูมิ)

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลัก ศีลธรรมจรรยา และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ

3. ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที

เศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้โดยคำนึงถึง 4 มิติ ดังนี้ (เศรษฐกิจ สัง. สิ่ง. วัฒนธรรม)

1. ด้านเศรษฐกิจ ลดรายจ่าย / เพิ่มรายได้ / ใช้ชีวิตอย่างพอควร / คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ / มีภูมิคุ้มกัน / ไม่เสี่ยง เกินไป / การเฝ้าระวังเลือกสำรอง

2. ด้านสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูล / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / พนุทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

4. ด้านวัฒนธรรม รักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย / เห็นประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น / รู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่น ๆ

ศาสตร์พระราช (ราชา/ชาวบ้าน/สากล)

ศาสตร์พระราช >>>>>>>>> ศาสตร์ประยุกต์

1. ศาสตร์พระราช หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดจากการศึกษา ค้นคว้า และทดลองโดยในหลวงรัชกาลที่ ๙ ด้วยการบูรณาการกับศาสตร์ชาวบ้านและศาสตร์สากลจนได้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดที่จะทำให้ สังคมและประเทศอยู่ได้อย่างเป็นสุขและยั่งยืน

2. ศาสตร์ชาวบ้าน หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. ศาสตร์สากล หมายถึง ศาสตร์สมัยใหม่

พระบรมราโชบายรัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา 4 ด้าน

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ขอนี้มีคำขยายว่า ต้องมีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อชาติบ้านเมือง ยึดมั่นในศาสนา มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม ขอนี้มีคำขยายว่า ให้รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ที่ถูกต้อง สิ่งชั่ว-สิ่งดี เพื่อปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบที่ดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิดที่ชั่ว เพื่อสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

3. มีงานทำ มีอาชีพ ขอนี้มีคำขยายว่า ต้องให้ได้กรทำงาน สู้งาน ทำงานจนสำเร็จ อบรมให้เรียนรู้การทำงาน ให้สามารถเลี้ยงตัวและเลี้ยงครอบครัวได้

4. เป็นพลเมืองดี ขอนี้มีคำขยายว่า การเป็นพลเมืองดีเป็นหน้าที่ของทุกคน สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่พลเมืองดี การเป็นพลเมืองดีหมายถึงการมีน้ำใจ มีความเอื้ออาทร ต้องทำงานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ”

รูปภาพประกอบ

ตัวอย่าง ใบงานถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในหัวข้อ ความไม่แน่นอนคือความแน่นอนกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของโลก